

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 32. De dispesatione omittendi promulgationes matrimonii,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

Concilij Tridentini constituitur ut denunciations fiat in Ecclesia diebus festiuis inter Missarum solemnias; si uero sit ut ad multorum notitiam matrimonium pertineat, sicque ut impedimenta facilius detegantur, tunc enim solet magna hominum copia confluere: ei autem fini satisfieri possit quando extra Ecclesiam loco conuenienti, aut die non festiua; aut extra Missarum solemnias conuenit magna populi copia ad aliquam deuotionem, ut ad audiendum uerbu Dei; si denunciations tunc fiat, non censei id ipsum decretum uolatu. Neque obstat, quod forte dies aut locus non sit sacer, quia si matrimonium ipsum extra tempus & locum sacrum potest celebrari, cur non poterunt illius denunciations fieri?

Adde Concil. Trident. ad memoratum decretum: cum probabiliter suspicio fuerit, matrimonium posse malitiose impediri, si praecesserint tres denunciations: tunc sufficere uel ut una tantum fiat, uel saltem Parocho, & duobus uel tribus testibus praesentibus matrimonium celebratur: & deinde ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiat, ut si aliqua impedimenta subsint, facilius detegantur.

CAPVT XXXI.

De accusationibus impedimentorum matrimonij, quarum intuitu promulgationes sunt instituta.

SUMMARIUM.

- 218 Obligatio reuelandi, quam promulgationes matrimonij inducunt, est sub mortali.
- 229 Duo casus excepti.
- 230 Aliquot casus in quibus repellitur quis ab accusatione matrimonij.
- 231 Accusationum propositarum specialia quadam, in quibus a ceteris accusationibus differunt.

218. **F**ACTA matrimonij promulgatione, is qui nouit esse impedimentum, debet illud significare. Primo quidem, si faciat ex peccato occulto, ipsi contrahenti iuxta modum corripiendi proximum a Christo traditum Matth. 18. Deinde uero si id non sufficiat, significare illi cui matrimonium promulgauit: eum autem qui denunciare recusat mortaliter peccare, prout aliis citatis Sanchez habet lib. 3. disput. 13. nu. 2. Probat: quia causa est cur contrahentes graue detrimentum incurrant nullitatis matrimonij: quam nulla temporis diuturnitas tollit, perseverante semper impedimento: & per quam sunt in perpetuo concubinatu ac filios suscipiunt illegitimos. Et quamuis impedimentum esset ex minoribus, tamen grauissima sacramento matrimonij fieret in eo iniuria: ut pote quod iniretur contra Dei & Ecclesiae statura. Istudque procedit ex eodem authore & aliis quos citat quantumcumque impedimentum sit occultum nec probari possit.

229. Nihilominus duo sunt casus in quibus nemo ad talem accusationem tenetur. Prior est, quando cognoscens impedimentum, simul nouit contrahentes celebraturos matrimonium cum ignorantia probabili, & impedimentum sic occultum est ut probabile sit nunquam ipsum in aliorum notitiam venturum nisi ipsemet significet: simulque probabile sit securum scandalum & magnam perturbationem si significet. Nam in tali casu neque Parochum neque Confessarium contrahentium debere illis tale impedimentum significare; sed potius illos in sua bona conscientia relinquere, ex Nauar. in Enchir. Cap. 22. num. 83. & aliquot aliis notat Sinch. 2. in ead. m. disput. 13. num. 4. Addens id uerum esse, quantumcumque denunciatio sub poena excommunicationis praecipitur, & impedimentum probari posset. Posterior casus est, quando is qui impedimentum nouit existimat suam accusationem non profuturam: ut quia non crederetur ei, cum id non possit probare, prout habet Syluest. in uerbo Matrimonium sexto quaest. 9. uel quia ipsius accusatio non admittitur, ut fieri potest in sequentibus casibus.

230. Primus si nolit iurare uerum esse quod obicit uel certa iurare se non ex odio, uel timore, sed sincere accusare ex cap.

Not ficamus & ex cap. D. parentela tam 1. quam 2. causa 35. quaest. 6. Deinde si extraneus sit, & praesentes sint consanguinei; qui testificari possint ex cap. 1. eiusdem quaestionis. Nihil obstat tamen, quin accusare possit per consanguineos, aut etiam per se illi debent, ipseque sit ex vicinis antiquioribus, & ueracioribus, iuxta ea quae in uerbo Matrimonium 9. quaest. 1. Syluester habet. Tertio, si absens sit, tantumque accuset per literas ex cap. 2. Qui matrimonium accusare possint. Quarto, si accuset lucrifera, & ut pecuniam extorqueat, ex cap. Significante eod. tit. Postremo, si post factam promulgationem, non accuset antequam matrimonium contrahatur: nisi probauerit se ante fuisse legitime impedimentum: uel certe iurauerit se impedimentum illud intellexisse tantum post contractum matrimonium ex cap. finali eod. tit. Adde uel coactus sit moram trahere in correptione fraterna, quam denunciationi praemittendam esse diximus. Nam obligatio denunciandi non uiget, quando uacandum est eidem correptioni, seu donec iudicio uiri prudentis ea nihil prodesse uideatur, prout in ead. disp. 13. Sanchez num. 3. sub. finem tangit. Bene addens in sequentium. 8. eum qui scit impedimentum occultum, & simul scit contrahentes dispensationem occulte impetrasse pro foro interno, non teneri denunciare: quia nullum est periculum peccati in contrahendo, impedimento illa ratione ablato.

231. **R**ESTAT obseruandum quod ex D. Thoma habet Sotus in 4. di. in 1. 41. quaest. v. m. ca. 1. sub. finem: Eam de qua hic loquimur non esse proprie matrimonij accusationem, sed potius denunciationem: ideoque multa concedi in ea, quae non habent locum in vera accusatione: quorum Syluester quoque meminit in uerbo Matrimonium nono, quaest. 5. Primum est, ut idem possit accusator esse & testis. Secundum, ut non exigatur iuramentum calumniae. Tertio, ut facta hac accusatione, contumax possit condemnari lite non contestata ob periculum in mora, ex cap. finali. Ut lite non contestata. Porro. Quarto, ut consanguinei & parentes admittantur ad denunciationem impedimenti matrimonij, ex cap. Videtur Qui matrim. accusare possint. Quinto, ut in hac accusatione ualeat testimonium ex solo auditu: soloque uerbo sine scriptura, ipsum fieri possit. Nonnulla alia de hisde accusationibus uideri possunt apud eundem Syluestrum in eodem uerbo.

CAPVT XXXII.

De dispensatione omittendi promulgationes matrimonij.

SUMMARIUM.

- 232 Potestas dandi talem dispensationem, Ordinarius habet: sique diuersim conuigēs habeant, sufficit alterutrius dispensatio.
- 233 Generalis Vicarius Episcopi potest eandem dispensationem dare, non uero Parochus.
- 234 Quatenus possint Episcopus & Vicarius ipsius delegare suam in hac re potestatem.
- 235 Neuter potest nisi iusta de causa dispensare: & duodocim tales causa.
- 236 Quando superior obligetur talem dispensationem dare: & quid liceat, cum ipse adiri non potest, aut iniuste eam negat.
- 237 Peccatum est mortale consummare matrimonium antefactas illius promulgationes.
- 238 Non uero ante Ecclesiae benedictionem: & quod contrahentes si ab aliis non detegantur ipsorum impedimenta, ipsi sub mortali teneantur detegere se cum illa.

DE dispensatione omittendi promulgationes Matrimonij, queritur potissimum quis eam dare possit, & qua de causa possit dari. Cui quaestioni satisfacimus aliquot propositionibus.

Prima est, Non modo Papam, sed etiam Episcopum dare posse talem dispensationem. Hec patet ex Concil. Trident. sess. 24. De refor. matrim. cap. 1. illis uerbis: Nisi Ordinarius expedire iudicauerit ut praedictae renunciations remittatur;

quod

237. H^{is} ADDENDA sunt nonnulla pro praxi. Primum est, de modo quo mortaliter peccat qui matrimonium consummat denuntiationibus non præmissis. De quo Sanchez disput. 11. duas conclusiones statuit sequendas. Prior est talem peccare mortaliter etiam si cum iusta Ordinarij dispensatione matrimonium sit absq; denuntiationibus contractum. Ratio est quia ex præcepto Concilij Trident. in sæpe citato cap. 1. qui contrahunt matrimonium non solum tenentur ei contractui denuntiationes præmittere, sed etiam illius consumptioni si tunc omisse fuerint: quia nimirum denuntiationes institutæ sunt ne admittatur fornicatio, si forte impedimentum subsit matrimonio, quod ad carnalem copulam de se ordinatur. Vnde sicut peccatum est mortale non præmittere denuntiationes ipsi matrimonio, prout ostensum est in præcedenti num. 223. erit & consummare matrimonium iisdem non præmissis. Posterior conclusio est, non solum prima vice, sed etiam toties quoties habetur copula antequam denuntiationes præmittantur, peccatum mortale committi. Ratio est: quia secunda vice & sequentibus, perinde ac prima, eadem præcepti ratio militat: siquidem fornicationis periculum perinde imminet: diligentia, præscripta ab Ecclesia, nondum adhibita ad detegendum cum facilitate impedimenta.

238. Secundum est, de quo idem Sanchez disput. 12. non esse peccatum mortale consummare matrimonium ante Ecclesiæ benedictionem, sicut ante denuntiationes, si absit contemptus & scandalum. Illud satis Concilium Trident. significare videtur, cum in citato cap. 1. hortatur coniuges ne in eadem domo habitent ante benedictionem sacerdotalem in templo suscipiendam. Præcipit enim, nec tantum hortaretur, si peccatum mortale esse iudicasset, sicut præcipit denuntiationes. Nam & id ad matrimonij reformationem pari ratione pertinuit.

Tertium est, de quo idem disput. 14. habentem impedimentum occultum etiam infamatorium, teneri illud reuelare Superiori interroganti, an aliquod habeat, aut desistere à matrimonio, donec obtineat dispensationem. Quod adeo verum est, ut is non sit censendus in conscientia tutus, cuius impedimentum præmissis denuntiationibus à nullo detectum est: sed illud sciens reuelare tenetur, vel à matrimonio desistere, vel dispensationem prius obtinere, non obstant quod impedimentum sit omnino occultum nec infamatorium. Ratio est: quia sine legitima dispensatione matrimonium cum impedimento scilicet contrahere, peccatum est gravissimum ob iniuriam quæ fit sacramento.

CAPUT XXXIII.

De impedimentorum occultatione, promulgationum fini contraria.

SUMMARIUM.

239. Ad quid teneatur Parochus vagos coniungiturus matrimonio.
 240. Suos Parochianos potest Parochus propria auctoritate coniungere: si præmissis denuntiationibus, nullum obiciatur impedimentum: sin obiciatur, aut ipse sciat aliquod, potest matrimonium interdicere.
 241. Qualiter se debeat gerere Parochus, quando cum habente impedimentum dispensatum est tantum in foro exteriori.
 242. Quid sit matrimonium contrahi in facie Ecclesiæ: & quid agere debeat Parochus, quando impedimentum nouit tantum ex sacramentali confessione.

239. CUM promulgationes matrimonij eo spectent, ut illius impedimenta si quæ sint, detegantur, nec occultentur: antequam finem faciamus, pro quotidiana praxi notanda sunt aliquot documenta, quæ Sanchez persequitur libro tertio disput. 15.

PRIMUM EST, Si vnus aut vterque contrahentium sit vagus, Parochum, ut matrimonio interesse possit, non modo diligentem disquisitionem impedimentorum debere præmittere (& potissimum ne contingat illum coniungi qui iam alibi uxorem habet) sed etiam re ad Ordinarium delata, debere ab eo licentiam coniungendi obtinere. Hoc habetur præscriptum in Concilio Trident. sess. 24. De reform. matrim. cap. 7. Circa quod Sanchez disput. 25. sequenti; notar primo, perinde esse in hac re sive aliter tantum, siue vterque coniux sit vagus: quia perinde imminet periculum, cui Concilium Trident. vult occurrere. Secundo, quemcumque parochum in sua Parochia posse matrimonio vagorum assistere, sicut potest eorum confessiones excipere. Illi enim cum de iure nulli subdantur, liberum est ipsis quem velint eligere, nisi alicubi deputatus illis esset aliquis peculiaris Confessarius: quia illius esset, ut ipsorum confessiones excipere, ita & matrimonio interesset. Tertio, Parochum transgressione propositi præscripti peccare mortaliter: quia est præceptum datum de re graui & necessaria ad animarum bonum. Quarta, valere nihilominus vagorum matrimonium contractum coram Parocho, non præmissa disquisitione diligenti impedimentorum, neque petita Ordinarij licentia: quoniam ad matrimonij validitatem ex parte Parochi, requiritur tantum eius & testium assistentia.

240. SECUNDUM EST, Cum neuter coniux fuerit alienigena, Parochum præmissis denuntiationibus nulloq; impedimento opposito, posse nulla Ordinarij licentia requisita matrimonio assistere. Probat: quia si in hoc quoque casu requireretur licentia Ordinarij, Concilium non expressisset id specialiter de casu præced. documenti: neque subindicaret contrarium in eadem sess. cap. 1. cum instruens Parochum de suo in hac re officio inter cætera sic ait, Quibus denuntiationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij in facie Ecclesiæ procedatur.

TERTIUM EST, Si impedimentum opponatur, Parochum posse interdicere matrimonium, non autem de impedimento cognoscere, quod ad Ordinarium, ut de illo cognoscat, deferendum est. Prior pars indicatur in cap. fin. De clandest. despons. sub finem cum dicitur: Sancti parochialis Sacerdos tales coniunctiones prohibere cõtempserit, &c. Posterior vero in cap. 1. De consang. & affinit. cum in fine dicitur Tuam prudentiam volumus non latere, quod non sunt causæ matrimonij tractandæ per quoslibet sed per Iudices qui potestatem habeant iudicandi, & statuta canonum non ignorent. De qua re Sanchez in citata disput. 15. num. 3. Ex cuius doctrina habetur id ipsum procedere, etiam si impedimentum negetur à contrahente: quia licet Parochus in foro conscientie fidem habere debeat dicenti: non tamen in foro externo, in quo cum impedimentum opponitur, non est ipsius discutere veritatem, sed tenetur rem deferre ad Ordinarium.

Procedere item, quantumcunque nullus impedimentum opponat, si ipsi Parocho constet de eo, etiam occulto: quia si alij tenentur tale detegere, multo magis tenetur ipse cui ex officio incumbit matrimonij impedimeta manifestare & saluti spiritali ouium suarum consulere: præsertim cum per testimonium ipsius, matrimonij impedimentum sufficienter probetur. Nam cum non agatur tunc de puniendo peccato præterito, sed de vitando futuro, hoc est, ne impediti peccent contra Ecclesiæ prohibitionem, vnus testis sufficere potest: argumento cap. Super eo 2. De testibus & attest. & cap. Præterea 2. De sponsal.

241. QUARTUM EST, Parochum quando ei constat de dispensatione obrepta pro foro conscientie, posse impedimentum quod nouit dissimulare, atque impeditos coniungere, si nullus sit qui coram eo id ipsum impedimentum denuntiet. Quod si aliquis sit qui illud denuntiet, ipsum teneri illos non ante coniungere quam dispensationem adferant pro foro externo. Ratio prioris partis est: quod Parochus testatur ex officio inuestigare impedimenta ne contrahentes delinquant impediti. Cum autem obrepta est dispensatio pro foro conscientie, sublata est occasio delinquendi. Ratio vero posterioris partis est: quia ex quo impedimentum denuntiatum est Parocho, tenetur rem deferre ad Ordinarium, cum, tanquam minister ipsius in foro externo, matrimonij impedimenta inuestiget; de quibus iudicandi, ut dictum est, non habet in eo foro potestatem.